

Af Finn Andsbjerg Larsen, leder af Konfirmandcenteret

Efter seks-syv års skolegang og en begyndende pubertet kan mødet med kristendommen i skole eller kirke godt skabe modstand og afstand.

Den naturvidenskabelige, konkrete og snusfornuftige tilgang er fremherskende, og derfor mødes myter, mirakler og morgensang om døde, der opstår med kritik og pr. definition som uvirkeligt og overtroisk.

Vi kan i undervisning eller konfirmationsforberedelse bruge mange timer på at forklare og argumentere. At ræsonnere sig frem til sandheden sker ikke gennem argumentet, men gennem egen erkendelse – for vi er oppe imod en dyb grundopfattelse. Oppe imod fædre, der tager afstand fra det uhåndterlige, der sker i kirken, og mødre der synes, det med næstekærlighed er helt fint, men som har svært ved at sætte ord på.

Det er pudsigt, for det er netop i de år, de 13-15årige på den ene side bærer på en meget konkret forståelse af livet, ting er sat i kasser, og begrebsmæssigt har de styr på en del. Men så kommer der i de første pubertetsår også evnen til at nuancere og abstrahere. Livet får så at sige farver, alt er ikke sort-hvidt.

Det til trods er der grænser for galskaben. Harry Potter, flyvende koste, det onde mod det gode sluges råt på det narrative plan, men anerkendes som fantasy, mens kirkens fortællinger derimod ses

i et meget konkret lys. Da Bibelens hovedpersoner ikke ligner en jævnaldrende dreng på kostskole, kan de end ikke placeres i kategorien af vedkommende fortællinger.

»... at udfordre dem med spørgsmål, der, i modsætning til mange af skolens spørgsmål i naturfagene, er svære at svare på med et entydigt svar ...«

Forstyr dem

I mit univers er vejen forstyrrelse! Tilgange, hvor man overrasker, bringer de 13-15åriges forudfattede tilgange i spil, så de bliver set i et nyt lys og skaber samtale og refleksion.

At forstyrre dem er at udfordre dem med spørgsmål, der, i modsætning til mange af skolens spørgsmål i naturfagene, er svære at svare på med et entydigt svar = facit, og det er at overdænge dem med fortællinger, der skaber nuancer og ny indsigt.

Det kræver en korrektion, som ikke sker ved en belærende argumentation, men ved at holde et spejl op for dem og få dem til at udvide deres egen horisont.

I det følgende præsenteres en række tiltag, der kan bruges til at skabe forstyrrelse.

Ta' en kanin med ...

Placer en plante, en levende kanin og et imaginært menneske i rummet, og lad konfirmanderne afgøre grundovervejelser over eksistensen. Kan det, der står foran dem, tænke, føle, elske, hade ... Denne enkle forstyrrelse, der dog kræver et levende dyr, har utallige gange i mit klasserum skabt en grundsamtale om forskelle og ligheder imellem Guds skabninger, og hvor vi som mennesker er placeret.

Enkelte unge mener, at deres hund eller hest kan tænke, føle og elske som et menneske, og der opstår en naturlig forstyrrelse i forståelsen af menneskesynet.

Læs mere om forløbet – [klik her](#)

Fortæl Hella skabelsesberetning fra »Båven om Gud«

Efter genfortælling vil der sikkert være en konfirmand, der vil sige »jamen, vi kender jo Hella Joof, vi så hende i TV, og hun kan da ikke vide noget om, hvordan verden er skabt. Det er jo bare noget, hun har opdigtet.« Dermed har konfirmanderne selv forklaret mytebegrebet. At skabelsesberetningen eller andre myter er skrevet af mennesker, der har forsøgt at forklare livet – altså et »hvorfor« i stedet for et »hvordan«.

Forstyrrelsen og erkendelsen af, at myten er skrevet i en nutid eller fortid for at forklare, gør, at de efterfølgende vil tilgå Bibelens skabelsesberetning på en anden måde.

»Båven om Gud« – [klik her](#)

Producer 100 gr menneske

Den naturvidenskabelige opskrift på 100 gr menneske er forholdsvis overskuelig. Lån et kemi/fysik-lokale på skolen, eller skaf selv bægerglas og grundstoffer, og lad den 13-15årige blande 100 gr menneske. Man kan jo overveje, om det skal opvarmes til 37 grader, eller om der skal andet til for at skabe liv.

Forstyrrelsen består i at opleve begrænsningen mellem viden og ånd.

Læs mere om forløbet – [klik her](#)

Spil rundbold

Som i livet kan man dø i rundbold, og man må stå uden for og se på. Men der er også en mulighed for at en anden løber en fri'er for en. En ret præcis analogi på frelseshistorien.

Forstyrrelsen består i at sætte krop på en fortælling, at bruge legen til at erfare, at »døden« kan antydes ved det at blive sat udenfor. Opstandelse er at få en chance på ny i fællesskabet.

Læs mere om forløbet – [klik her](#)

Lav Jeopardy-spørgsmål

Lad de 13-15årige udfordres af at lave spørgsmål, som du i forvejen har givet dem svaret på. Fx kunne svaret være deres skoles navn, fx Egeskovskolen. Benspændet/udfordringen består i, at de skal lave to spørgsmål, der begynder med »hvad« og to med »hvorfor«.

Her vil udfordringen med »hvorfor-spørgsmålet« og et entydigt svar skabe en forstyrrelse, som man efterfølgende kan få en god samtale om.

Læs mere om forløbet – [klik her](#)

Fortæl, fortæl, fortæl ...

Fortællingen er ubetinget den bedste forstyrrelse. Den rykker og flytter. Bare tænk på David i fortællingen om Batseba. Her vælger Natan at nå David med en fortælling, og han forstyrres og bevæger sig i en ny retning. Så bibelfortællinger eller analogier om samme er den bedste tilgang.

»Det handler om at genfinde det ikke-målbare sprog.«

Det handler om at genfinde det ikke-målbare sprog. At tale sammen der, hvor 2+2 ikke kun er fire. At åbne og udvide deres bevidsthed om sproget. De er velbevandrede i konkret og logisk sprog og lever og ånder i et billedsprog, når kærester skal beskrives eller kammerater moppes, men forstår de, at når livet virkelig skal tilgås, er det netop billedsproget, mythossproget, det poetiske sprog eller hjertesproget, der åbner og skaber liv. At sandheden om skabelsesberetning ikke er placeret i de seks dage, men i udsagnet om, at Gud så, at det var godt.